

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Nordre Follo
kommune

Informasjonsmøte om skjøtselsplan for Slorene våtmarksområde

24.06.2021 kl. 18.00-19.30

Presentasjon ved Nordre Follo
og Ås kommuner

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Formål med møtet og gjennomføring

Gi god informasjon om prosess og innhold i skjøtselsplanen slik at de som ønsker kan gi skriftlige innspill i høringsperioden.

Gjennomføring:

- Still evt. spørsmål underveis i chatten
- Mulighet til å stille spørsmål etter presentasjonen
– i chatten eller rekk opp hånda

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Agenda

1. Presentasjon av utkast til skjøtselsplan
2. Spørsmålsrunde
3. Praktisk info om høringen

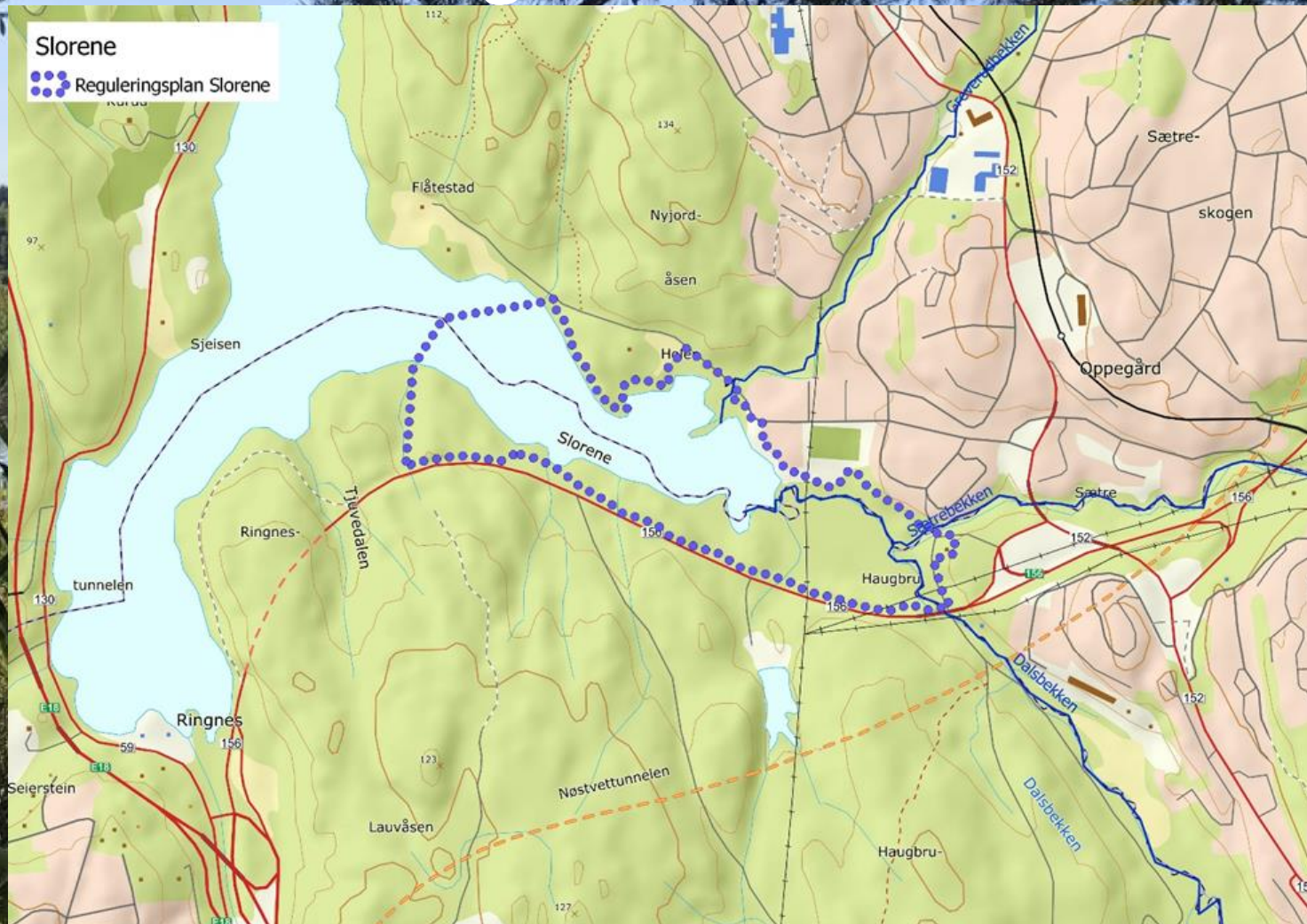
Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Prosess med skjøtselsplanen

- Har innhentet faglig grunnlag fra eksterne
- Informasjonsmøte
- Fikk inn mange skriftlige innspill - vurdert
- Forslag til skjøtselsplan har blitt behandlet i politiske hovedutvalg i begge kommunene
- Høringsperiode 9 uker
- Behandling av høringsinnspill – utarbeider endelig plan
- 2. gangs behandling og endelig vedtak av plan i hver kommune i oktober/november

Verneformål: Delta- og våtmarksområde med rikt fugleliv.

Plankart, reguleringsplan for Slorene våtmarksområde

Arealformål

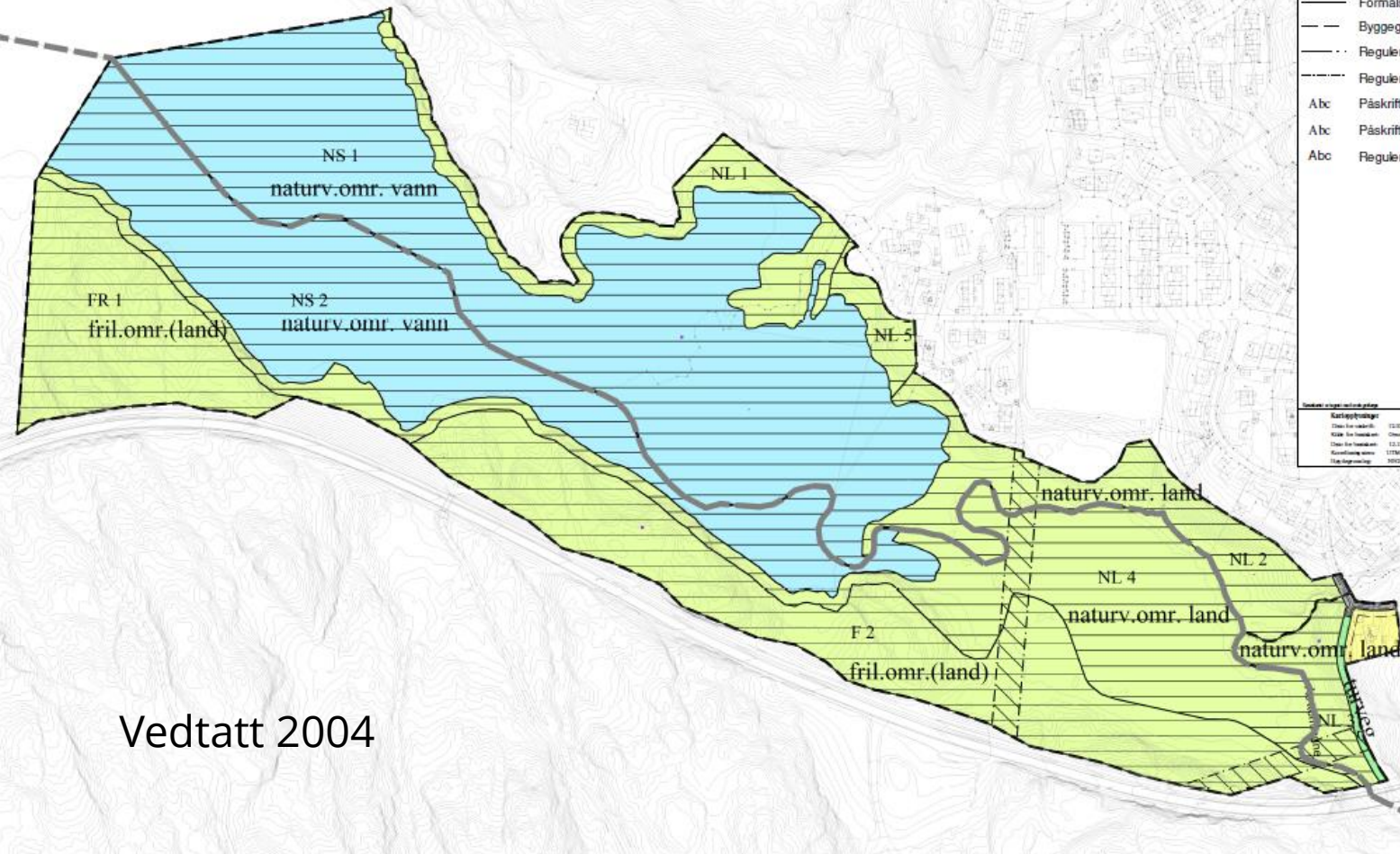
- Frittliggende småhusbebyggelse
- Gang-/sykkelveg
- Turveg
- Høyspenningsanlegg
- Fritiltsområde (på land)
- Naturvernområde (på land)
- Naturvernområde i sjø og vassdrag

Linjer, symboler og påskrift

- Regulerings- og bebyggelsesplanområde
- Planens begrensning
- Faresonegrense
- Formålsgrense
- Byggegrense
- Regulert senterlinje
- Regulert kant kjørebane
- A/bc Påskrift feltnavn
- A/bc Påskrift reguleringsformål/arealformål
- Abc Regulerings- og bebyggelsesplan - påskrift

Skala og utarbeidelsesplan

Dato for vedtak: 15.03.2011
 Utarbeidet av: Omskrevet
 Dato for innlegg: 12.11.2010
 Kartlagingskode: 12761 avsnitt 10 / 1. utgave
 Kartlagingsdato: 10/2008

Vedtatt 2004

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Verdier i området

Vegetasjon/Naturtyper:

- Utvalgt naturtype: Slåttemark
- Våtmarksvegetasjon og fuktenger i elvedeltaet, med gradienter i både fuktighet og åpenhet fra åpent vannspeil til tett fastmarksskog
- Barskog, flommarksskog, rik sumpskog, fukteng og sumpvegetasjon

Flommarksskog ved Rigeneset.
Foto: BioFokus

Fugl:

- Spesielt vann- og våtmarksfugl.
- Raste- og hekkeområde.
- 151 arter er observert fra 2012 og framover. 36 rødlista arter.

Kulturminner:

- Fredrikhaldske kongevei
- Pilegrimsleden
- Steinhvelvsbroa (utenfor planområdet)

Steinhvelvsbroa over Dalsbekken.
Foto: Ås kommune

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Sentrale problemstillinger

- Gjengroing Slora: Sedimentering og eutrofiering
- Mindre og færre oversvømmelser av Slora
- Flomsituasjon – Steinhvelvsbrua og Dalsbekken-utenfor planområdet
- Vannstandsregulering Gjersjøen - drikkevannskilde
- Tilrettelegging for ferdsel/friluftsliv
- Gjennomføring av skjøtselstiltak

Foto t.h. viser Slora fotografert 2002, mens bildet t.v. viser samme utsnitt fotografert 2020, og vi ser gjengroingen. Fotograferingssted fra bro på gamle E6. Foto: NIBIO

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Innspill så langt

Utsikt over Slorene fra Gjersjøveien i Nordre Follo kommune. Foto: BioFokus

Sentrale temaer i innspillene:

- Gjenopprette slåttemarka
- Gjenåpne og vedlikeholde kanalene
- Gjengroing – ønskelig med en buffersone
- Steinhvelvsbrua
- Vannstand i Gjersjøen, Gjersjøelva og Slorene
- Gjersjøen som drikkevannskilde og beiting
- Tursti og utkikkspunkt
- Ferdselsrestriksjoner og tilrettelegging for friluftsliv
- Skjøtselstiltak og finansiering
- Parkering

Se vurdering av innspillene i vedlegg til saksfremlegget i sak nr. 12/21 som du finner [her](#).

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Mål og tiltak

Hovedmål for hele området:

Reguleringens målsetning er å ivareta et kulturbetinget våtmarksdelta med tilhørende skogområder i et aktivt elvedelta med intakte hydrologiske og geologiske prosesser. Det legges vekt på å bevare og utvikle tilhørende naturtyper, og områdets funksjon som leveområde for et rikt arts mangfold av naturlig forekommende planter og dyr.

Der reguleringsbestemmelsene tillater det, tilrettelegges området skånsomt for friluftsliv, uten at det går på bekostning av naturverdiene. Informasjonsskilt, merkede stier og tilrettelagte utkikkspunkter bidrar til å øke interessen for og kunnskapen om naturmangfold i området.

Skjøtselssoner

Slorene

Skjøtselssoner

- 1: Slåttevangen: Åpne fuktenger (slåttemark)
- 2: Mosaikk våteng/flommarksskog
- 3: Sump- og flommarksskog
- 4: Bar- og blandingsskoger på fastmark
- 5: Våt sump og åpent vannspeil

0 100 200 300 400 m

Kilde: BioFokus 2018

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Nordre Follo
kommune

Sone 1: Slåttevåtengen

Mål

Opprettholde kulturlandskapet med åpne fuktenger og våtenger. For å gjenskape og utvikle slåtteengvegetasjonen skal det etableres en slåttebasert skjøtsel. Det skal ikke være skog- og krattpreg i denne sonen. Våtmarken har økt frekvens og omfang av oversvømmelser. Dalsbekken skal opprettholdes som en bekk med minimum 5 meter kantsone med tre- og busksjikt.

Tiltak

- Restaureringsfase i 3 år:
 - Ta ned trær
 - Bråtebrann
 - To slåtter årlig
- Skjøtselsfase:
 - Kutting av rotskudd
 - Slått på sensommeren

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Sone 2: Mosaikk våteng/flommarksskog

Mål

Gjenskape et mer åpent landskap, der eldre, større osper får stå. Økt frekvens og omfang av oversvømmelser i våtmarken.

Tiltak

Som i sone 1, men med fokus på restaureringsfasen:

- Gjennomløpene i vollen åpnes opp, sees i sammenheng med sone 1.
- Borealt løv, ung svartor og noe vierkratt kan fjernes.
- Rydding av oppslag av busker og løvrenninger.
- Tiltak i sone 2 har lav prioritet forhold til tiltak i sone 1. Slått kan gjennomføres hvis ressurser.

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Nordre Follo
kommune

Sone 3: Sump- og flommarksskog

Mål

- Naturskogstilstand og ingen aktiv skjøtsel.
- Så lite inngrep som mulig for å opprettholde og utvikle et naturlig og urørt skogmiljø med naturlige prosesser.
- Død ved og store trær skal ivaretas for å sikre naturlig biologisk mangfold.

Tiltak

- Det tillates å slå gras i en sone på 3-4 meter inn mot Gjersjøveien i sone 1 og 3 fram til brua over Greverudbekken.
- Store kvistansamlinger som samler seg i utløpet av Greverudbekken kan fjernes for å unngå oppstuvning av vann.
- Store stokker som har bremsende/oppsamlende effekt ved normal vannføring kan legges til side, men ikke fjernes fra området.

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Sone 4: Bar- og blandingsskoger på fastmark

Mål

- Opprettholde og utvikle naturlig bar- og blandingsskog styrt av naturlige prosesser.
- Buffer mot våtmarken.
- Området skal bli fritt for hageavfall og fremmede arter.
- Ferdsel er kanalisert for å ivareta vegetasjonen, og det etableres noen utsiktspunkter for fugletitting.

Tiltak

- I utgangspunktet ingen skjøtsel.
- Det tillates noe tynning av trær i sone 4 på nordsiden i en avstand på 3-4 meter fra plangrensen, mot tilgrensende boliger.
- Den gamle blåmerkede stien på sørsiden går opp på nytt og skiltes.
- Tillatt hogst på noen plasser for å skape utsiktspunkter for turgåere og fuglekikkere inn mot på Vinbergslora med etablering av enkle plattformer med infotavler.
- Rydding av stier og nedfallstrær som sperrer stier er tillatt.

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Nordre Follo
kommune

Gjennomføring av planen

- Hva er de viktigste grepene?
- Tiltak som går over flere soner

Nordre Follo
kommune

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Hydrologi

- Åpne kanalene langs
- Vannstandsregulering

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

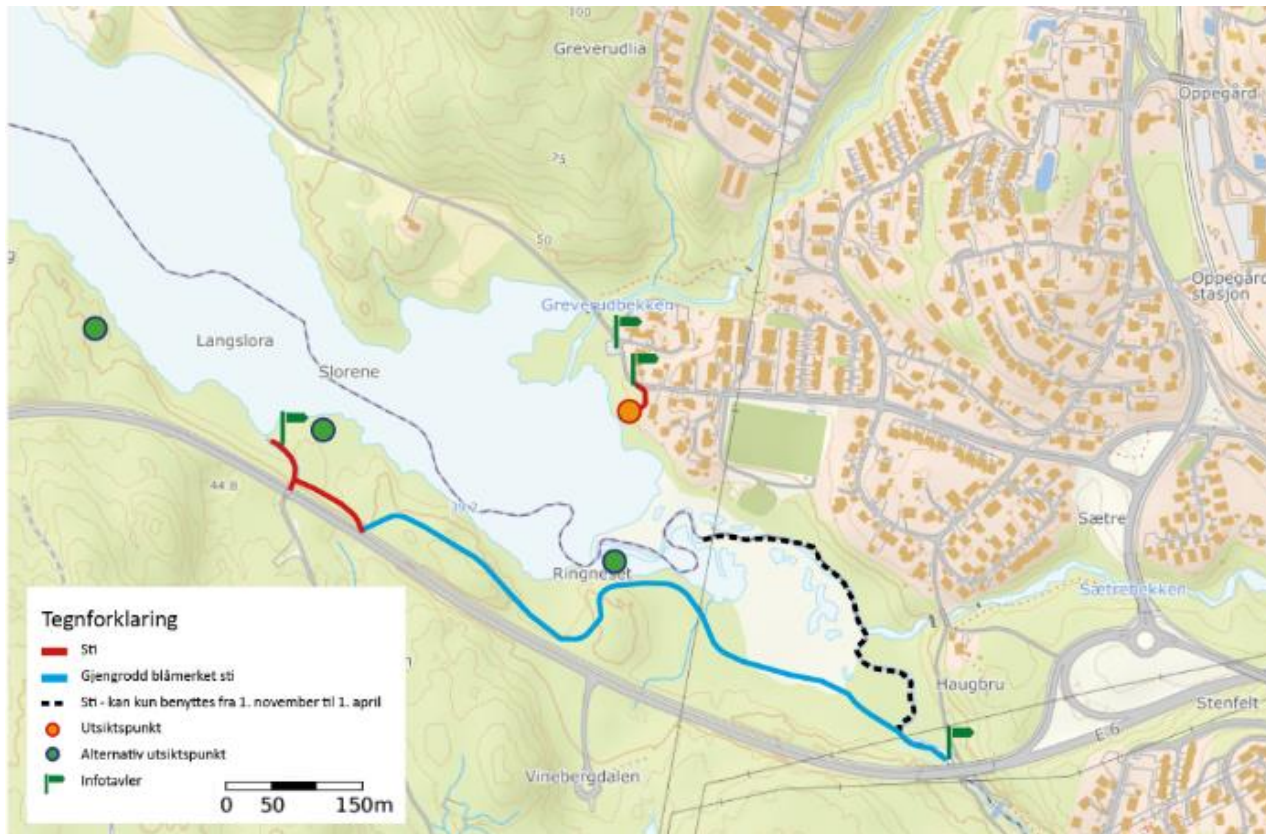

Nordre Follo
kommune

Tilrettelegging for friluftsliv

Tiltak friluftsliv:

1. Ferdselsregulering
2. Kanalisering av ferdsel
3. Informasjonstavler
4. Informasjon på kommunens hjemmeside

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Nordre Follo
kommune

Oppsummering av planlagt forvaltning og tiltak

Tabell 1. Tiltak i Slørene verneområde sortert på skjøtelszoner

Nr.	Beskrivelse av tiltak	Ansvar (bistand)	Anslått tidspunkt for gjennomføring	Kostnad * (kr)
Tiltak som gjelder to eller flere soner				
0.1	Bekjempelse av fremmede arter, primært i sone 4 (mot Gjersjøveien) og langs Dalsbekken.	Kommunene (Grunneiere)	Årlig	20000
0.2	Informere om skjøtelsplanen og ferdselsrestriksjonene til lands og vanns på kommunenes hjemmesider og til aktuelle organisasjoner.	Kommunene	2021	
0.3	Sette opp 4 skilt på steder angitt i kart, fig. 14 som skal informere om våtmarksområdet i Slørene, ferdselsrestriksjoner, kulturminner og naturmangfold.	Kommunene	2022	50000
0.4	Åpne opp etablerte gjennomløp i vollen på vestsiden av Dalsbekken (sone 1 og 2) og vurdere behov for flere gjennomløp (utløser søknad om konsesjonsplikt). Vedlikehold hvert 3.-4. år. Gjennomføres på frossen mark med beltegående gravemaskin.	Kommunene (Grunneier i Ås kommune)	2022 (og hvert 3./4. år framover)	50000 hver gang.
0.5	Opprettholde naturlig kantsone med busk- og tresjikt i en bredde på 5 meter på hver side av Dalsbekken (sone 1 og 2).	Fri utvikling.		
0.6	Holde stien langs Dalsbekken åpen for bruk utenom ferdselsforbud (sone 1 og 2). Med dette menes skånsom fjerning av greiner og små trær i 1 persons bredde. Det kan legges klopper over gjennomløpene fra Dalsbekken og på våte partier hvor bakken vil ta skade av ferdsel. Stiens start skal merkes tydelig med informasjonsskilt om ferdselsrestriksjonene.	Grunneier i Ås kommune	2022. Deretter årlig vedlikehold.	10000 (klopper)
0.7	Invitere forskningsinstitusjoner/NMBU og statlig forvaltning til å gjennomføre dokumentasjonsprosjekt om restaurering og skjøtsel av slåttemarka. Avhengig av ekstern finansiering.	Kommunene tar initiativ.	I forbindelse med restaurering/ skjøtsel	Uavklart.
Sone 1 Slåttevåtengen Vineberglora, Ås kommune				
1.1	Hogst av trær og rydding av kratt for å klargjøre for slått. Gjennomføres om vinteren med lett, beltegående gravemaskin når det er frost i bakken.	Kommunene (Grunneier)	Vinter 2023-2024	100000
1.2	Gjennomføre bråtebrann i området vinterstid (senest i mars) i en tidlig fase av restaureringsarbeidet. Gjøres i samarbeid med brannvesenet.	Kommunene (Grunneier)	Tidlig vinter 2024	40000
1.3	<u>Restaureringsfase</u> : Tre år med to restaureringsslåtter; førsteslått i slutten av mai – begynnelsen av juni, og andre slått i august. Dersom det ikke er ressurser til to slåtter, gjennomføres kun slått på sensommeren, i august. Før slått kuttet rotskudd.	Kommunene (Grunneier)	Oppstart når 1.1. er gjennomført. 2024-2026	100000 per år (2 slåtter)

Tiltak – forts.

Sone 1 Slåttevåtengen Vinebergsloa, Ås kommune				
1.4	<u>Skjøtselsfase</u> : Kutting av rotskudd og én slått i august.	Kommunene/ Grunneier	Årlig fra 2027	60000 per år
1.5	Store kvistansamlinger som samler seg i denne delen av Dalsbekken kan fjernes vinterstid ifb med åpning av gjennomløp for å unngå oppstuvning av vann. Store stokker som har bremsende effekt ved normal vannføring kan løftes ut og legges til side i kantsonen, men ikke fjernes. Falne kvister og trær som har positiv effekt på våtmarken og artsmangfoldet, skal kun fjernes dersom de er til hinder for turveier/stier.	Grunneier (Kommunene)	2023 og videre i forbindelse med øvrig skjøtsel.	
1.6	Fjerne de to broene i Dalsbekken for å redusere ferdsel og hindre at katter og andre rovdyr kommer inn i verneområdet og forstyrrer/skader fugl.	Kommunene (grunneier)	2023 i forbindelse med øvrig skjøtsel.	
Sone 1 Slåttevåtengen ved Gjersjøveien, Nordre Follo kommune				
1.7	Rydde oppslag av trær og kratt.	Grunneier	2022 og ved behov.	
Sone 2 Mosaikk våteng/floamarksskog (prioriteres etter skjøtseltiltak i sone 1)				
2.1	Forsiktig hogst og krattrydding av borealt løv, ung svartor og noe vierkratt, større osper får stå.	Kommunene / grunneier	Vinter 2023-2024	50000
2.2	Gjennomføre slått og rydding av oppslag av busker og trær ifb. med slått i sone 1 dersom det er ressurser til det.	Kommunene / grunneier	2024 og framover	10000 per år
Sone 3 Sump- og floamarksskoger				
3.1	Fri utvikling. Ingen tiltak og ingen tilrettelegging for friluftsliv.			
Sone 4 Bar – og blandingsskoger				
4.1	Restaurere den gamle blåmerkede stien i kart, fig. 16. Trasé for stien må kartfestes i samarbeid med kommunen, og tiltaket gjennomføres utenom perioden 1. april – 1. november.	Grunneier i Ås (lag og foreninger)	2022	20000 (tilskudd)
4.2	Tilrettelegging for fuglekikking jf. kart, fig. 16. Plattformene skal være beskjeden av størrelse og utforming. Tiltaket skal ikke medføre terrenginngrep, men hogst for å få utsikt til Gjersjøen tillates. Plattformen ved Gjersjøveien bør ha vegg mot nabohuset for å hindre innsyn/sjenanse. Det kan settes opp informasjonsskilt i tilknytning til plattformen.	Kommunene i samarbeid med aktuelle grunneiere og NOF OA	2022/23	50000
4.3	Trær som faller over stier som er merket i kart, fig. 16 kan kappes opp og legges i til siden utenom perioden med ferdselsrestriksjoner.	Grunneiere (Kommunene)	Ved behov	
4.4	Fjerne hageavfallsfyllingen opp mot Gjersjøveien og bekjempe fremmedarter. Informasjon til naboer i området om fremmede arter og forbud mot å felle trær.	Nordre Follo kommune	2022	50000
Sone 5 Våt sump og åpent vannspeil				
5.1	Sette opp bøyer i vannet ved grensen til planområdet, med informasjon om våtmarksområdet og ferdselsforbudet i perioden 1. april – 1. november.	Kommunene	2022	50000
5.2	Plassere ut flytende hekkeøyer, hvis det kommer initiativ fra frivillige som ønsker å gjøre det	Frivillige foreninger		Evt. tilskudd
5.3	På sikt må det vurderes å fjerne noe biomasse, spesielt takrør.	Kommunene	Neste rullering	

* Kommunen har basert kostnader for tiltak i sone 1 og 2 på erfaringer fra Stavanger kommune (NIBIO 2021).

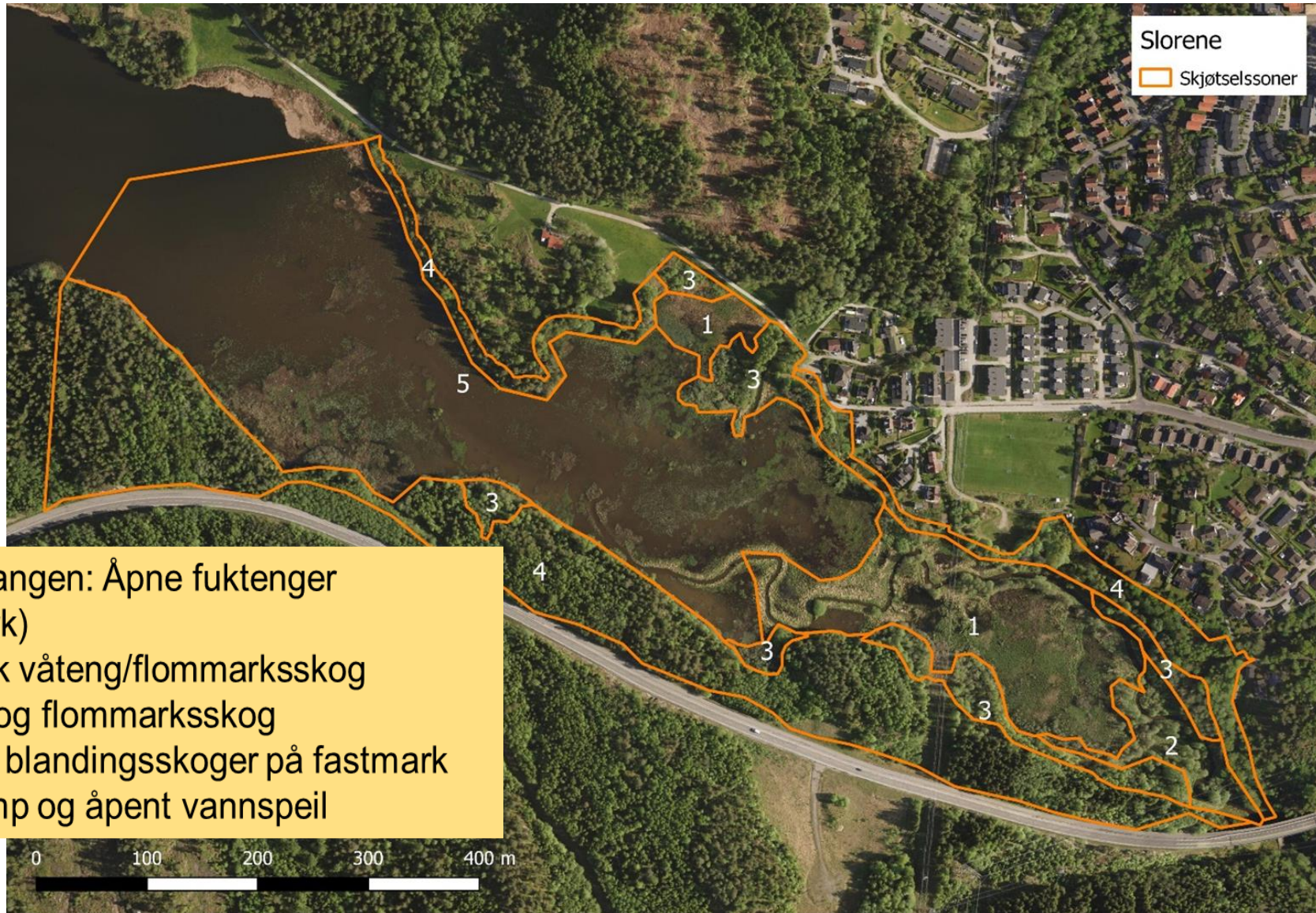

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Nordre Follo
kommune

Spørsmålsrunde

Ås kommune
Miljø, mangfold og muligheter

Nordre Follo
kommune

Innspill

- Frist for innsending av skriftlig innspill:
8. august
- All informasjon om skjøtselsplanen finnes på Ås kommunes [høringsside](#)
- Send innspill i [høringsklienten](#)
- Evt. send til post@as.kommune.no og merkes med **sak nr. 21/01888.**

Takk for deltakelsen på møtet!